

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivec, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Suspendirani parlament.

Še v ponedeljek je vse nemško časopisje na polna usta zatrjevalo, da potovanje ministerskega predsednika grofa Thuna v Ischl ni imelo posebnega pomena, in da se v bližnji prihodnosti ničesar ne zgodi, pač pa da poskusi grof Thun v kratkem na novo, porazumeti se z Nemci. Kako so ti listi strmeli, ko so včeraj zjutraj iz dunajskega uradnega lista izvedeli nepričakovano novico: da je vlada zaključila 14. zasedanje državnega zbora, da so bile torej vse nemške kombinacije neosnovane, in da so slovanski listi, mej njimi „Slovenski Narod“, bili dobro informovani, ko so trdili, da je grof Thun dobil v Ischlu cesarjevo privoljenje za razne, daleč segajoče odredbe.

Tekom štirinajstih mesecev je vlada vsled nemške obstrukcije trikrat zaključila zasedanje državnega zbora, in ako naznanjajo oficijozna glasila, da se je to sedaj zgodilo zategadelj, ker je vlada prišla vsled neuspehov svojih pogajanj z obstrukcijskimi strankami do prepričanja, da ni upati na redno in nemoteno funkcioniranje parlamenta in ker želi dobiti svobodne roke za razne neodložljive akcije, ne more temu nihče ugovarjati.

Vlada je gotovo vse storila, kar je bilo možno, da pridobi obstrukcijske stranke za mirno parlamentarno delovanje, toda našla je gluha ušesa. Nemci so odklonili vsak kompromis, zahtevali so popolno kapitulacijo vlade in parlamentarne večine, in ker tej zahtevi ni bilo možno ugoditi, s parlamentom, kateri vsled nemške obstrukcije ne funkcionira, pa tudi ni možno delati, zato je vlada suspendirala parlament in si pripravila sredstva, da izvrši najvažnejše neodložljive akcije brez sodelovanja narodovih zastopnikov.

Kakor vsaka večja in nepričakovana odredba, je tudi suspendiranje parlamenta obudilo najraznovrstnejše kombinacije o prihodnji notranji politiki. Čuje se domnevanje, da hoče vlada po jubilejskih slavnostih parlament razpustiti, da hoče deželnim zborom dati pravico, voliti državne poslance, in čuje se tudi, da hoče premeniti ustavo v federalistiškem smislu.

Mogoče je pač, da pride kdaj do tega. Razvoj notranjepolitičnih razmer se vrši tako, da lahko postane taka radikalna preuredba notranjega ustroja naše državne polovice neizogibna, ali koj sedaj, vsaj pred cesarjevim jubilejem taci prememb ni pričakovati.

Vlada je zaključila zasedanje državnega zbora, ker se je prepričala, da ta parlament ne obnovi nagodbe z Ogersko. Z nagodbo se pa mudi. Zanjega decembra poteče sedanjí nagodbeni provizorij, in ker hočejo merodajni krogi, da naj se nagodba na vsak način in za vsako ceno obnovi, zgodi se to izvenparlamentarnim putem, s pomočjo cesarke naredbe na podlagi § 14.

Ustavno to pač ni, toda sila kola lomi. Ker je vlada zaključila zasedanje državnega zbora in so vsled tega tudi členi kvotne deputacije izgubili svoje mandate, ni dvoma, da se je vlada tudi z ogerskim ministerstvom že dogovorila radi obnove nagodbe. Ogerski osnovni zakoni sicer določajo, da sme Ogerska skleniti nagodbo samo s parlamentarno vladano Cislitvansko, in baron Banffy je svoj čas tudi slovesno izjavil, da nagodbe drugače ne akceptira, ali Madjarom je nagodba toli koristna, da se ne bodo ustavljali, tudi če se v Cislitvanski uveljavi neparlamentarnim putem, in dokaz tega je že govorica, da baron Banffy z ozirom na rečeno izjavo odstopi, a koj zopet novo ministerstvo sestavi.

Zaradi nagodbe se je vlada trudila, da omogoči funkcioniranje parlamenta, a zaradi nagodbe je parlament suspendirala. Ako uveljavi nagodbo s § 14. bodisi samo za jedno leto ali — kakor se čuje — kar za več let, potem pač ne bo čutila potrebe, ruvati se zopet z obstrukcionista. Preteklo bo mnogo časa, predno se parlament zopet snide. V jubilejskem letu se to gotovo več ne zgodi, v tem letu bo vladal mir in nič ne bo motilo redkih slavnostij povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice.

Seveda bode tudi temu interregnumu jedenkrat konec. Morda se umirijo Nemci in odnehajo od obstrukcije, morda bo vlada vendar prisiljena, odločiti se za radikalno operacijo, a izključeno tudi

ni, da se premeni situacija, in da pridejo na krmilo tisti elementi, katerih vlada ni mogla ukrotiti. Bodočnost je zavita v gosto temo, a ker je državni zbor suspendiran, ne moremo nanjo uplivati, ampak smo prisiljeni mirno čakati na to, kar nam prinese. Veseli suspendiranja parlamenta nismo in ne moremo biti, ker je parlament jedini kraj, kjer imamo upanje, da si z bojem in trudom priborimo nekaj pravic.

V Ljubljani, 27. julija.

K zaključanju državnega zbora piše glasilo štajerskih obstrukcionista, „Grazer Tagblatt“: Vlada si je z zaključkom državnega zbora pridobila „povečano svobodo akcije“. Za temi besedami leži kaos bodočnosti, leži klopčič največjih zmešnjav, leži morda katastrofa. Mi Nemci se ne tresemo, kajti za našo usodo igralci ne kockajo... Češko časopisje pa misli to. Slovan čuti razkošje triumfoječega barbara, ki polaga svoj široki podplat na tilnik v prah vrženega „Edelvolka“. Naj pazijo! Naš tilnik se ne bo nikdar in nikoli uklonil! — V Pragi ne mislijo, da se je zaključil državni zbor samo radi nagodbe z Ogersko. Tudi parlamentarna kvotna deputacija je razpuščena ter je vzlet državnemu zboru zadnji neposredni upliv na kvoto. In ne le razpusta narodnega zastopa, nego prevrat nam naznanja veselo Slovanstvo. Dokler pa nas ne ubijejo, se ne udamo ter se bomo znali braniti!

Ministerske izpremembe. „Budapesti Hirlap“ javlja, da bo grof Goluchowski v kratkem odstopil, ter da bo njegov naslednik sedanji avstrijski poslanik v Berlinu, pl. Szögyeny-Marich, bivši sekcijski šef v zunanjem ministerstvu. Hkratu naznanja „Budapesti Hirlap“, da odstopi v kratkem še neki drug skupni minister. Ta naj bi bil pl. Kallay.

Turnarska društva iz Avstrije v Hamburgu. Dasi so različna okrajna glavarstva priporočala avstrijskim nemškim turnarskim društvom, naj se ne udeležijo turnarskih svečanostij v Hamburgu, šlo je vendarle prav veliko število teh nemškonacionalnih društev v Hamburg, kjer so bili sprejeti prav bratovsko. Pri slavnosti se je nazdravilo končno tudi Francu Jožefu I. ter je bila

LISTEK.

Jeden dan v dunajski jubilejni razstavi.

Spisal Prostoslav.
(Konec.)

Mej mnogimi praznimi gostilnicami staknem jedno, ki je bila jako dobro obiskana. Zakaj? Zagonetka je bila kmalu rešena: „Ljudska gostilna pri najnižjih cenah“ se je sicer pretvorila v tako, ki je imela cene, kakor so običajne v velikih predmestnih gostilnah, pogrešal sem vso eleganco, a zato ni bila baš slaba kuhinja. Moj sosed mi je rekel, da je to jedina, ki ima poštene cene, zato jo obiskujejo vsi, ki so v službi v razstavi ter jo torej ne smejo ostaviti; dočim drugod odirajo ljudi, da je groza, ne da bi s tem prišli na svoj račun. Obiskovalcev razstave itak ni dosti predpoludne, torej imajo gostilne svoj glavni zaslužek na večer.

Velikanska najemnina, katero plačujejo razstavnemu odboru, sili gostilničarje v to, da pretiravajo cene na nečuten način, ako nečejo imeti prevelike izgube. To je velik nedostatek dunajskih razstav. Kako vse drugače je to bilo v Pragi! In kljub temu je deficit običajen...

Solnce je čim dalje bolj pripekalo in torej sem ubežal pred vročino v rotundo. Rotunda je ve-

ličastna stavba, ki je preostala še od svetovne razstave 1873. leta ter služi vedno v razne izložbe. Sedaj so ondi razstavljeni izdelki domače obrti in fabrikatov; stvari, katere sicer vidiš raztresene po raznih prodajalnicah v mestu, so tu skupljene in opremljene v okusnih dekoracijah. Ne bodem jih nadrobneje našteval; omeniti hočem le nekatere. Pred vsem so krasne sobine oprave. Izbran okus in popolna skladnost vlada pri njih; kako te miče, da bi bila taka tvoja domačija! A kaj, ko je to mogoče le redkim, z darovi Pluta obsipanim stanovanjem!

Znamenita je razstava svilarstva. Združena je zase v četverokotu, ob čegar stranskih stebrih, nosečih kupolo, so štiri ženske sohe na prestolih. Prva nam predočuje kitajsko cesaričino, ki je bajne prave predla svilo; druga japonsko cesaričino, ki je svilorejo uvedla na Japonskem; tretja italijansko princezino, ki je svilorejo uvedla v Evropo in četrta cesarico Marijo Terezijo, ki je pospeševala procvitanje sviloreje v Avstriji. Pod kupolo je soha cesarjeva, kateri se klanjajo alagorične slike, predočujoče svilarsko obrt. V bogati razstavi svilenih tkanin in blaga je znamenita, krasno iz svile tkana podoba cesarjeva.

Krasna je tudi razstava srebrnine in zlatnine. Tu so tudi izloženi glavni dobitki razstavne loterije.

V posebni galeriji so nastavljeni motorji in mašine. Tu vidiš razne obrtnike pri delu. Vendar baš ta del ni dobro zastopan. Ker se je baš strojevena fabrikacija v dobi 50letne vlade našega cesarja prav za prav šele razvila, in ker je ona v Avstriji dosegla že zelo visoko stopinjo, je ta nedostatek tem občutnejši. V raznih prejšnjih razstavah so bili skoro vselej strojevni oddelki (motorji in stroji velikih tovarn) večji in bogatejši.

Ko prideš do „južnih vrat“, zapaziš gосто tolpo. Preriješ se skozi gosto gnječo in si prese-nečen: tu je mnogo avtomatov; ako vržeš vanj desetico, čuješ kako dunajsko popevko, — ali vidiš mehanično gibanje na figurinah, — ali si natočiš čašico svežega piva. — Torej stvar, ki je na Dunaju tako vsakdanja, provzroča, da se kljub temu tarejo pred njo mladi in stari!

Nasproti tem je posredovalnica za insertate, Hasenstein & Vogler, ki je iz časopisov sestavila velike planiglobe; iz jedne se je mej nekaterimi hrvatskimi listi blestel i „Slovenski Narod“ izmed mnogih drugih nemških in tujih časopisov.

V stranskem delu rotunde je tudi znameniti „poštni muzej“, ki je obiskovalcem razstave v poset dovoljen. Tu se kaže razvoj pošte, in mnoge slike raznih poštnih stacij in poslopij. Mej temi je i

baje ta nazdravica sprejeta z največjim entuzijazmom. Človek, stoječ na jedino pravem stališču jednako-pravnosti in tolerance, ne more veliko prigovarjati temu izletu nemških turnarjev iz Avstrije v Velikonemčijo. Svoji k svojim — brat k bratu! Da ostane le vse navdušenje v pravi meri ter da ne prestopi meje spodobnosti. Vendar-le pa se čudom čudimo, da nemška oblastva niso konsekvantna v svojih prepovedih. Slovanski zdravniki nikakor ne smejo k svojim bratom Poljakom. Njihov rekurz je bil odločno odbit, češ, taki znanstveni izleti se izrabljajo v politične namene. Zakaj li se niso bala nemška oblastva, da se izrabi ta turnarska slavnost v Hamburgu v politično svrhu? Zakaj je dovoljeno tem preko avstrijske meje v Velikonemčijo, a slovanskim zdravnikom pod nobenim pogojem ne? Ali se morda nemška oblastva boje, da bi Slovani ne hoteli nazdraviti Francu Jožefu I. in Viljemu II.? Kakor rečeno: konsekvence manjka!

Cesar Viljem in burševstvo. V Eisenachu so bili pred kratkim zbrani zastopniki velikonemških burševskih društev. Predlog, naj se pošlje cesarju udanostna brzojavka, je bil odklonjen. „Burschenschaftliche Blätter“ javljajo, da se je zgodilo to vsled tega, ker ni cesar doslej na nobeno brzojavko odgovoril. Razni listi dokazujejo, da vlada sploh mej burševskimi društvi velika antipatija proti cesarju, ter da se število socijalnodemokratskih velikošolcev jako naglo množi. Ako pa je to dejstvo, potem prodirajo socijalnodemokratske ideje res že v najvišje sloje nemškega prebivalstva.

Špansko-ameriška vojna. Ekspedicija proti Portoricu je že v najboljšem tiru. Amerišanska eskadra je prišla že pred San Juan de Portorico in ladije dovažajo iz Santiaga, iz Tampe in Charlestona vojne čete. Predno bo minul teden, bo že okoli 40.000 Amerikancev na Portoricu in brodovje bo začelo streljati na San Juan. Boj bode hud, kajti tudi Španci so se ondi dobro pripravili. O miru torej še vedno ni govora. Komu na škodo?

Dopisi.

Iz Gradca, 24. julija. (Ljubljansko vseučilišče.) Ko so v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora slovenski poslanci prepričalno dokazali potrebo in za Slovence neizmerno korist ustanovitve vseučilišča v Ljubljani, je poslanec baron Schwegel sprožil pomislek, da bi vtegnilo imeti isto vseučilišče premalo obiskovalcev in da bi mu toraj primanjkovalo prve podlage njegovega obstanka in razvitka! Ali temu moramo odločno ugovarjati, ker smo z ozirom na drugotne izkušnje prepričani, da bi se čeravno iz pričetka morda pčilo število slušateljev gotovo v malih letih na toliko zvikšalo, da bi bilo vseučilišče popolnoma živokrepno in njega uspešen obstanek zagotovljen. Ko se je leta 1875 v Černovicah univerza ustanovila, imela je prvo leto le 209 dijakov; 1880. leta le 271, 1885. leta 265, 1890. leta 310, 1892. leta 305 in 1894. leta 358 dijakov. — Na avstrijskih univerzah bilo je lani 720 jugoslovanskih dijakov, in sicer na Dunaju 385, v Gradcu 297, v Inomestu 33, v Pragi 9 in v Černovicah 5. — Recimo, da bi od omenjenih jugoslovanskih dijakov, ko bi že Ljubljana imela univerzo, bilo odšlo 200 ali naj si bode 300 na druga nemška vseučilišča, bi še zmiraj za ljubljansko vseučilišče ostalo 420 dijakov, toraj mnogo več, kakor jih ima černo-viška univerza sedaj po že 23letnem obstanku.

Ljubljansko staro, pogrešal pa sem krasno novo ljubljansko poštno stavbo.

Iz rotunde sem šel zopet v park. Premeril sem ga po vsi dolžini, ogledal rastavo „Uranije“, ki pa ne podaja prav nič novega, pač pa je vsak muzej bogatejši na istih zbirkah. V posebnem gledališču se tu predstavljajo projekcije; no, obiskal jih nisem; morda storim to drugo pot. Od „Uranije“ na stran je „mladinska zgradba“, ki podaja zelo bogato zbirko raznih učil, šolskih uredb, igrač itd., skratka, vsega, kar se rabi pri odgoji in pouku otrok. Ta izložba je zelo bogata in v svoji svrhi popolna.

* * *

Ker sem se ozejal, šel sem, nedaleč od godbenega paviljona, v „švehatsko pivnico“, kjer se toči pivo vrček za 4 kr. dražje nego v mestu! Mislim, da me zato odškoduje vojaška godba v obližju, a kako sem se motil. Igrala je tako razglašeno in delala toliko „kikserjev“, da je bilo groza. Navajeni smo na Dunaju najizbornejšim vojaškim godbam, zato me je ta, šele letos na novo došlega ogerskega polka, zelo razočarala. Zato tudi nisem dolgo poslušal gotovo znamenitega razgovora ob sosadni mizi, kjer sta star Dunajčan in mlad Prus

Poleg tega pa se ne sme prezreti, koliko več mladencev bi se izmej Slovencev na ljubljansko univerzo podalo, ki so sedaj zaradi pomanjkanja zadostnih gmotnih pripomočkov prisiljeni, se drugam obrniti, da prej do borega kruha pridejo, katerega bi za malo let v boljši in obilnejši meri dosegli, ako bi se jim bilo omogočilo v domačiji na lažji način višje šole dovršiti. Treba pa je pri tem vprašanju tudi pomisliti, kolikšno pomanjkanje je ravno zdaj na višjih šolah izsolanih mladencev mej Slovence, posebno pa v pravoslavni stroki, kjer narastek tako zaostaja, da vlada tudi, ako bi pošteno hotela, službenih mest pri različnih oblastih z domačini in toraj s slovensčine zmožnimi uradniki popolniti ne more. Gotovo pa bi se narastek takoj izdatno pomnožil, ko bi dijaška mladina imela doma vseučilišče, kjer bi bilo marsikateremu nadarjenemu mladencu mogoče, studije nadaljevati, kar mu sedaj v tujini ni mogoče. Da pa za obstanek živokrepkega učilišnega zavoda ravno velikega števila treba ni, so najboljši dokaz števila dijakov na nekaterih nemških univerzah; tako je imelo leta 1897 vseučilišče v Greifswaldu 756 dijakov, v Giessenu 663, v Kielu 580, v Königsbergu 684, v Münsteru 487 in v Rostoku le 451 dijakov in to so vendar stare univerze; tolikega števila slušateljev pa bi se bilo izvestno tudi na ljubljanski univerzi zanašati. — Pa saj število dijakov tudi ni in ne sme biti jedini merodajni faktor za ustanovitev takega zavoda, temveč imajo pri tem vplivati, in sicer v prvi vrsti državnopravni, kulturni in politični razlogi. Ko mi toraj zahtevamo ustanovitev univerze v Ljubljani, nas ne vodi nikaka šovinistiška prenapetost, ampak živa potreba za dom in ne manj za korist državne uprave in to v toliko večji meri, če pomislimo sedanjí položaj naših slovenskih dijakov na nemških univerzah na Dunaju in posebno v Gradcu, kjer se vsem Slovanom sila dela in kjer celo lastnim štajerskim deželanom slovenske krvi, katerim je vendar-le Gradec glavno deželno mesto, na vseučilišču ni obstanka!

Mestna topničarska vojašnica.

V Ljubljani, 27. julija.

V navzočnosti raznih civilnih in vojaških dostojanstvenikov uzidal se je danes ob enajstih dopoldne sklepni kamen pri zgradbi mestne topničarske vojašnice. Vojašnica je torej dograjena in se bode s 1. avgustom izročila svojemu namenu.

Ko je leta 1395. potres razdejal takozvano Nuškovo vojašnico v Trnovem, moral se je v Ljubljani garnizujući topničarski polk premestiti v Gradec, ker tukaj ni bilo zanj primernih ubikacij. Da je bil to zlasti v gospodarstvenem oziru hud udarec za Ljubljano, je znano, in mestni zastop je storil torej le svojo dolžnost, ko je sklenil, zgraditi novo topničarsko vojašnico v namen, da naše mesto zopet dobi topničarsko posadko.

Za obsežno zgradbo primeren prostor nakupil se je ob Dunajski cesti poleg tako znanega „pekovskega križa“, gradnja sama pa se je po dogovoru z vojnim ministerstvom izročila Dunajski stavbni družbi „Union“, katere je tudi izdelala glavne in podrobne načrte. Izrečno pa se je družbi stavljal pogoj, da se ima pri oddaji raznih del v prvi vrsti ozirati na domače obrtnike, kar se je v resnici tudi zgodilo. Z gradnjo pričelo se je meseca marca lanskega leta ter se je delo pospešilo tako, da se je vojašnica vkljub obsežnosti raznih stavbnih objektov v poldrugem letu dogotovila. S 1. avgustom se izroče vsa poslopja vojnemu eraru v porabo in se nastani cadre 7. divizijskega topničarskega polka že prihodnji teden v novi vojašnici, ostali polk pa po dovršenih vajah dne 12. septembra.

Ves stavbeni prostor meri 60.000 m² ter je 300 metrov dolg in 200 metrov širok. Tla so za

drug drugemu prodajala svojo zgodovinsko modrost o nizozemskih anabaptistih. To razpravo je provzročila koračnica iz „Preroka“ — in tako je ta nesrečna godba imela tudi na vesti, da bi kmalo dobil povsem napačne zgodovinske pojme. Strogemu zgodovinarju profesorju se imam zahvaliti, da mi je ostalo še toliko spomina iz gimnazijakih let, da sem sprevidel, koliko je bila vredna temeljitost sosednjih učenjakov!

Torej zopet naprej, saj je še precej stvarij, katerih nisi videl. Tu te je vabila še razstava pekov. Zanimivo je bilo opazovanje, s koliko naglico so delali in pekli kruh ter razno pecivo. Prodajali so dovršene izdelke, in tudi jaz sem si kupil takozvani „Nussbeugel“, kateri dobim povsod za 6 kr., za desetico! Ogledal sem si potem vnovič nekatere znamenitosti v „paviljonu za ljudsko blagostanje“, šel poslušat igro na orglah v paviljonu za izobražbo, — čul še jedno, hvala Bogu, izvrstno vojaško godbo (na drugem mestu v parku), a slednjič, ker je postal že večer, odpeljal se nazaj v mesto; češ, danes si bil v razstavi, da se učiš in jo premotriš, ter si pošteno porabil v to ves dan, — prihodnjič pojdi tje, da se razveseliš in zabavaš, in v to ti bo zadoščal večer. A zato si danes pretruden.

zgradbo jako ugodna. Veliki vojni depot se nahaja prav blizu, isto tako tudi kolodvor južne in državne železnice, kar je za vojašnico velikega pomena. Na tem stavbenem prostoru zgradila se je vsem zahtevam zadoščujoča topničarska vojašnica, obsegajoča po paviljonskem sistemu sedemnajst objektov in sicer: častniško poslopje s pripadajočim stranskim poslopjem, poslopje za podčastnike, stražo in zapore, dve poslopji za moštvo, štirje hlevi (vsak za jeduo baterijo) in jeden hlev za štabne konje in remonte, hlev za bolne in hlev za sumne konje, avgmentacijsko skladišče, remiza za topove in vozove, dve podkovski hišici, mala pokrita jahalnica in velika otvorenja jahalnica, kopališče za konje, telovadnica itd.

Prvo poslopje ob Dunajski cesti je namenjeno častnikom; v pritličju nahaja se mej drugimi prostori elegantna obedovalnica, soba za biblioteko itd., v prvem nadstropju pa so stanovanja za častnike. Okolo poslopja prirejen je lep park. Nadalje nahaja se ob Dunajski cesti poslopje za podčastnike (72 m dolgo) in dva poslopja za moštvo, katerih vsako je 70 m dolgo. Vsa poslopja so jeduonadstropna, sobe in drugi prostori so zračni in skoraj luksurijsno prirejeni. Uprav vzorni so hlevi, ki zadoščajo vsem zahtevam higijene in udobnosti. Vsa poslopja preskrbljena so s pitno vodo iz mestnega vodovoda; razven tega pa so napravljeni še štiri vodnjaki za vsak slučaj. Vsi objekti razven hlevov so električno razsvetljeni.

Gradnjo izvršila je — kakor že omenjeno — Dunajska stavbena družba „Union“ pod vodstvom arhitekta Bartaka, katerega je po njegovi smrti nadomestil višji inženjer Nevole; a sodelovali so tudi domači obrtniki. Mizararska dela preskrbelja je tvrdka Tönnies, tesarska dela tvrdka Tönnies in kranjska stavbena družba, ključarska dela tvrdka Tönnies in Martinčič, kleparska dela Lenček in Noll, kamnoseška dela Toman, Vodnik in Čamernik, plesarska dela Eberl in Makovec, slikarska dela Staré, a pečarska dela A. Drelse.

V vestibulu častniškega poslopja nahaja se na desni slovenska, na levi nemška spominska plošča, a pod slovensko spominsko ploščo vzdiala se je danes pergamentna listina z naslednjim besedilom: Za slavne vlade Njegovoga Veličanstva cesarja

Francu Jožefa I.,

ko so slavili avstrijski narodi petdesetletnico srečnega vladanja ljubljenegega gospodarja,

ko je bil

Franco grof Thun in Hohenstein

c. kr. ministerski predsednik,

Edmund pl. Krieghammer

c. in kr. državni vojni minister,

Edvard vitez Succovaty pl. Vessa

poveljnik 8. voja in zapovedujoči general v Gradcu,

Viktor baron Hein

c. kr. deželni predsednik v vojvodini Kranjski,

Ivan Hribar

župan deželnega stolnega mesta Ljubljane,

vršila se je dne 27. julija 1898. slovesnost polaganja sklepnega kamna temu poslopju, katero se je, za vojašnico c. in kr. 7. divizijskemu artilerijskemu polku določeno, vsled izpodbude „Unijonske stavbne družbe“ na Dunaju po tej družbi na podlagi primerne pogodbe z mestno občino Ljubljansko ob požrtvovalni podpori „Kranjske hranilnice“ zgradilo v letih 1896—1898.

Naj bi poslopje uničujočemu vplivu časa kljubovalo in bilo vsekdar v korist vojni in mestu.

Skupni stroški za zgradbo te vojašnice znašajo 515.000 gld., a ta za naše razmere ogromni stavbeni kapital je dobro investiran ter se bode ugodno obrestoval. K tem stroškom prispevala je „Kranjska hranilnica“ z znatnim zneskem 100.000 goldinarjev.

Končno še omenimo, da ima nova vojašnica na pročelju glavnega poslopja na prvem mestu slovenski napis „Mestna topničarska vojašnica“.

Someščani!

Dne 31. t. m. ter 1. in 2. avgusta bode v Ljubljani shod slovenskih učiteljev s Kranjskega, Štajerskega in Primorskega. Nad tristo vdeležnikov prijavljenih je pripravljalnemu odboru že sedaj; pričakovati pa jih je veliko več. Poleg slovenskih učiteljev bodo se shoda udeležili tudi odposlanci češkega in hrvatskega učiteljstva.

Ker je ta shod sklican iz patriotičnega namena in ker je našo učiteljstvo pridobilo si neprecenljivih zaslug za prosvetljenje in duševni napredek naroda, dolžnost nam je, da pokažemo, kako dragi in mili gostje nam bodo pripadniki tega stanu.

Mestna občina bode v dokaz teh čutil okrasila svoja poslopja z zastavami, od Vas, someščanje pa pričakujemo, da bodele storili isto.

V Ljubljani, dne 25. julija 1898.

Župan: Ivan Hribar l. r.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. julija.

— (Topničarska vojašnica.) Danes dopoldne ob 11. uri se je slovesno vzdial sklepni kamen v novo topničarsko vojašnico. Najprej je šent-peterski župnik gospod Malenšek blagoslovil poslopje, potem je zastopnik Unijonske stavbne družbe izročil poslopje županu, kateri je je prevzel s primernim govorom, potem pa se je vzdial sklepni kamen,

namreč spominska plošča. Obširnejše poročilo te slavnosti, katere se je udeležilo mnogo odličnega občinstva, priobčimo jutri. Od jutrišnjega dne naprej je vsakemu dovoljeno, da si ogleda novo vojašnico, katere spada med najlepše in najpripravnejše v naši državi.

— (Abiturijentski komers.) Sinoči se je vršil v Sokolovi dvorani komers slovenskih gimnazijev, realnih in pripravnih abiturijentov. Pri komersu je sodelovala vojaška godba ter je zapel dijaški zbor nekaj pesmij. Oglasili so se tudi različni govorniki, ki so nazdravljali gostom iz Dalmacije, Primorske in Štajerske ter napivali gospej dr. Franji Tavčarjevi, pokroviteljici abiturijentske slavnosti. Županu Hribarju, dru. Iv. Tavčarju, belu Ljubljani i. dr. Zlasti velik vtisk pa je napravil govor g. dra. Tavčarja, ki je povdarjal, da v sedanjih resnih časih ni ljubezen do domovine nikdar dovolj žarka, da je možno služiti domovini na razne načine ter da treba vsakemu rodoljubu največjega samozatajevanja in brezmejnega požrtvovalnosti. Glavno pa je, da si rodoljub sredi bojev, viharjev in napadov ohrani čisto vest, da je storil vedno vse la v čast in na korist domovine. Res da je mladina naša nada in naša bodočnost, toda le ona mladina, ki ne govori samo, ampak resno dela. In tej delavni, resnobni mladini je napil dr. Tavčar. — Danes ob 9. uri dopoldne so se zbrali abiturijenti k shodu v „Narodnem domu“, ter je bila sprejeta peticija za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Ob 1. uri popoldne je bil v restavrantu „Narodnega doma“ banket, pri katerem se je zopet oglasilo več navdušenih govornikov. Drevi ob polu 9. uri pa je v zgornji dvorani sijajni abiturijentski koncert in veliki ples.

— (Šolski muzej.) Zaveza učiteljskih društev je ustanovila v proslavo cesarjeve petdesetletnice v Ljubljani šolski muzej, ki se bo slovesno otvoril povodom „Zavezine“ X. glavne skupščine, dne 2. avgusta ob 9. uri dopoldne v I. mestni šoli Komenskega ulica. Do danes so že tri šolske sobe napolnjene z raznovrstnimi razstavnimi predmeti. Posebno zanimive so stvari, ki jih je poslal znani afriški potovalec dr. Emil Holub. Z lepo zbirko učil sta obdarili šolski muzej trdki Jansky iz Tabora in Höhlz iz Dunaja. Bratje Čehi so poslali zelo zanimive književne proizvode. Pri njih se moramo slovenski učitelji učiti, česa nam manjka in kje moramo zastaviti svoje sile. Zanimivi so tudi izdelki iz šolskih delarn na II. mestni šoli v Ljubljani, na Rakeku, v Planini, v Dol. Logatcu i. t. d. Občudovanja so vredni risarski izdelki rokodelčičev iz obrtne nadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano. Tukajšnji trdki Kleinmayr & F. Bamberg in Giontini sta darovali šolskemu muzeju lepe zbirke raznih knjig in učil iz njih založništva. „Slovenska Matica“ in „Glasbena Matica“ sta brezplačno odstopili muzeju vsa dela, ki sta jih izdali ti dve društvi. V obče je muzej zelo zanimiv in vreden, da si ga vsak prijatelj šole in učiteljstva ogleda od 1. do 15. avgusta.

— (Na pomoč Sinjanom!) Dne 2. julija je porušil grozen potres Sinj v Dalmaciji ter mu prizadejal okoli 300 tisoč gld. škoda. Beda je vsled tega ondi velika. Minister notranjih del je zategadelj odredil, da se nabirajo milodari v prid sinjskim revežem. Na korist Sinju se bode vršil v petek dne 29. t. m. na obširnem in senčnatem vrtu restavrantu g. L. Fantinija v Ljubljani (Gradišče štev. 2) velik vojaški koncert. Pri ugodnem vremenu se začne koncert ob pol 8. uri zvečer. Čisti dohodek se izroči odboru, ki nabira darove za dalmatinske nesrečneže. Spomin na grozni potresni čas v Ljubljani vzbudi v Ljubljancih gotovo toliko sočutja, da se tega dobredelnega koncerta v največjem številu vdeležo. Vstopnina bo 40 kr.

— (Obrazec cenilnega zapisnika) po predpisih novega eksekucijskega in cenilnega reda je priobčen v zadnji (7.) številki „Slov. Pravnika“. Na dotična vprašanja odgovarja tem potom upravnistvo lista, da se ta številka, kolikor je je v zalogi, dobiva pri upravnistvu „Pravnika“ v Ljubljani po 40 kr. izvod.

— („Bela Ljubljana“) se zove nov, jako lep valček gosp. Viktorja Parme, našega dičnega skladatelja oper „Graf Urh“, „Ksenija“ in „Stara pesem“. Novi valček temelji na samih znanih motivih domačih narodnih pesmij ter se bo prvič sviral na plesu, kateri priredi 1. avgusta „Zaveza učiteljskih društev“ v „Narodnem domu“. Ne dvomimo, da se tudi ta najnovejša skladba priljubi našemu občinstvu prav tako, kakor so priljubljene vse dosedanje operne in tudi plesne skladbe gosp. Parme!

— (Koncert v Švicariji.) Na korist spomenikom padlih avstrijskih vojakov bo v soboto v Švicariji velik vojaški koncert z jako izbranim vzporedom.

— (Moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Kranju) ima svoj občni zbor v soboto, dne 30. t. m. ob pol 9. uri zvečer v čitalniških prostorih.

— (Godba požarne brambe v Kranju.) Za jubilej našega cesarja se ustanovi v Kranju godba prostovoljne požarne brambe ter so se pravila že potrdila.

— (Pri streljanju ponesrečil.) Kajzar Simon Filipič iz Stare Oslice pri Škofjiloki je pri cerkvenem prazniku streljal s topiči. Pri tem mu je šel strel v obraz, mu oslepil desno oko, ožgal vso polt z lic ter mu odtrgal meziniec. Nesrečneža so pripeljali v deželno bolnico.

— (Poštne stvari.) Prejeli smo naslednji dopis: Slavnemu uredništvu „Slovenskega naroda“ v Ljubljani. Glede na včerajšjo notico „Iz Kostanjevice“ v štev. 166 cenjenega Vašega lista usoja si podpisani c. kr. poštni in brzojavni urad slavno uredništvo uljudno obvestiti, da je bila omenjena pošiljatev za Kostanjevico konsignirana za pošto ambulanco Trst-Dunaj štev. 8 in na postaji južne železnice temu uradu pravilno oddana. C. kr. poštni in brzojavni urad v Ljubljani, dne 26. julija 1898. Šorli.

— (Roparski umor.) Iz Novega mesta nam poročajo: 24. t. m. sta šla dva delavca čez Gorjance na Hrvatsko. Ker sta bila žejna, sta hotela pri studencu pod sv. Jero piti. Z začudenjem sta opazila, da je voda rudečkasta. Preiskala sta okolico ter našla ne daleč od studenca mrtvega moža, čegar polovica telesa je bila z dračjem pokrita. Vrat in glava umorjenca sta bila hudo razrezana. Dognalo se je, da je umorjenec neki delavec Kastrevc iz Gaberja, kateri se je vračal iz Hrvatskega domov. Denar mu je bil ves vzet. Zločinec je bajl njegov tovariš, s katerim sta skupaj popotovala.

— (Smrti rešen.) Gluhonemi Jožef Božič v Kostanjevici je zašel pri kopanju predaleč v Krko ter bi bil — ker se mu ni upal nihče na pomoč — že skoraj utonil, ko je prišel Fran Keržnik, skočil v Krko ter Božiča za lase privlekel na kopno.

— (Pretep.) 19. t. m. so pili v neki gostilni v Podkraju delavca Ivan Seppe, Fran Severkar, hlapec Jakob Urankar in Ivan Roglič, se končno sprli ter se začeli pretepati. Severkar je udaril Urankarja z motiko dvakrat po glavi in na koleno, Seppe pa je obrazil Rogliču levo roko. Oba ranjenca imata težke poškodbe.

— (Iz Žalca) nam pišejo: Dne 6. in 7. avgusta se bo vršila v Žalcu velika slavnost v proslavo 50letnega vladanja Njega Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. Dne 6. avgusta bo ogledovanje in premiranje konj III. konjerejskega okoliša, kateri obsega 11 okrajev spodnje Štajerske, dne 7. avgusta pa je na Žalskem dirkališču velika konjska dirka. Tako pri premovanju konj kakor pri konjski dirki se bode razdelilo izvanredno mnogo daril v znesku nad 4000 kron, razven tega pa mnogo srebrnih svetinj in častnih priznanj. Oba dni bo igrala mej premovanjem in dirko vojaška godba, ter se priredi dne 6. koncert in dne 7. koncert s plesom, obakrat zvečer pri sijajni razsvetljavi. Ker imata obedve slavnosti znak jubilejne svečanosti in hočemo slovenski konjerejci spodnještajerske dežele pokazati, da vemo ceniti veliki pomen 50letnega vladanja presvitlega cesarja, je želeli, da se pripeljejo vsi boljši konji na premovanje ter se udeležijo kar največ konjerejev konjske dirke. Konjem naj se v grive trakovi vpletó in naj pridejo vsi konjerejci v praznični obleki! Oni konjerejci, kateri pripeljejo svoje konje že v predvečer na premovanje, naj to naznanijo županstvu trga Žalec, da se pripravijo prostori za iste.

— (Duhteča cvetka z vrta nemškega „Edelvolka.“) Dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu, se je tudi udeležil shoda slovenskih odvetnikov in notarjev ter je pri tej priliki tudi poročal. Neki člen nemškega „Herrenvolka“ s svojo več-tisočletno kulturo je pisal vsled tega z Dunaja dru. Krautu dopisnico, katero je podpisal najduhovitejši z „Dr...“ in „A...“. Mož že ve, kakšen pseudonim mu najbolj pristaja! Ta duhovitež pa je pisal nemški tudi to-le: „Svetujem Vam, da si najprej svojo neumno zelnato (Kraut!) glavo odrežete in potem nemškimi družinam, pri katerih ste žrli kruh iz milosti, vrnete, kar so Vam dali. Jaz Vas poznam, Vi svinja!“... Prijavili smo to duhtečo cvetko iz nemškega kulturnega vrta, da vemo svoje nasprotnike čim bolje spoznavati in ceniti!

— (C. kr. namestnik proti deželnim poslancem.) Poročajo nam: Na svojem potovanju se je ustavil namestnik grof Goëss tudi v Kanalu, kjer mu je izročilo županstvo obširno prošnjo. Pri točkah, govorečih o tem, da bi bilo že zadnji čas, da začne goriški deželni zbor delovati, je menil grof Goëss, da je to zavisno samo od slovenskih poslancev, ter da naj bi zategadelj volilci silili svoje poslance, naj vstopijo zopet v deželni zbor. — Jako obžalovati je, da ni nihče prisotnih prižgal grofu Goëssu luči, da bi mož videl, kje je vzrok, da Slovenci pri sedanjih razmerah ne morejo in ne smejo v deželni zbor!

* (Štirideset let v gozdu.) Nedavno so našli orožniki blizu Brna v velikem gozdu, kamor dojde malokdaj kak človek, popolnoma zanemarenega starca, ležečega v listju. Živel je baje okoli 40 let v onem gozdu ter se hranil z jagodami in s sadjem, kakor tudi z žitom, iz katerega si je sam delal kruh. Živel je v kljub hudemu mrazu tudi po zimi v gozdu v šatoru, katerega si je iz vej sam spletel.

* (Nečloveški soprog.) Kmetica Vata Rakić iz Mahova na Hrvatskem je pred meseci zanosila, kar je njenega soproga tako jezilo, da je od tistih mal prav grdo ravnal z njo. Nedavno pa jo je celo tako pretepel, da je morala leči v postelj. Potem je došel z lopato ter z isto nabijal svojo ženo, in gotovo bi jo bil ubil, da ni pritekla sosedna na pomoč, katere je ubogo ženo rešila krutosti nečloveškega soproga. Vender je Vata Rakić vsled hudih udarcev opasno bolna.

* (Dolg 4229 frankov za — klobuke.) Gospico Jane Pier ny, igralko v Parizu, je tožila njena modistinja, kjer jej dolguje 4229 frankov za klobuke, katere je tekom zadnjih treh mesecev pri njej naročila. Sodišče je opomnilo umetnico, da ima svoj dolg čim preje poravnati.

* (Za madridsko časopisje) so sedaj pravi pravcati pasji dnovi. Ker ne smejo prinašati nikake kritike o državni upravi, o vojski, o vojaških operacijah itd., so listi malo da ne prazni. Marsikaterih časnikov ni več spoznati; njih vsebina je postala povsem drugačna. Nekateri politični listi prinašajo namreč sedaj jedilne recepte, modo in take malo-vazne stvari; drugi ponatiskujejo celo molitvice ter posamezne odstavke iz bogoljubnih knjig. Časnikov pa ne dobi državno pravdnistvo v cenzuro, kakor je to sicer navada, nego pregledati jih morajo v to določeni častniki, kateri tudi po noči opravljajo svoj sitni posel. Seveda ti cenzorji konfiscirajo najrajše ves list.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospodični Pavla in Rozalka Deisinger v Škofji Loki 4 krone 20 vin. nabrali v veseli družbi kolesarjev. — Živeli rodoljubni nabiralki in vsi darovalci in njih posnemalci!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: Popravek. V včerajšnji številki se je vrinila tiskovna pomota pri darilu vesele družbe v gostilni „Miramar“, čita naj se 3 krone 60 vin. (mesto 36 vinarjev), kar s tem popravljamo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 27. julija. Vsi listi se bavijo z zaključkom državnega zbora. Zanimiv je zlasti članek „Fremdenblatta“, ki pravi, da hoče ostati vlada v svoji akciji povsem svobodna ter se ne bo dala nikakor zriniti na desnico. — Levičarski listi pišejo jako klaverno. Samo Wolfova „Ostdeutsche Rundschau“ je, kakor vedno, bojevita ter piše, da Nemci ne odnehajo nikakor in nikdar, dokler se ne odpravijo jezikovne naredbe.

Dunaj 27. julija. Grof Thun in finančni minister Kaizl sta odpotovala v Budapešto, kjer bo jutri ministerska seja. Pri tej se bode sklepalo gledé nagodbenega provizorija.

Dunaj 27. julija. Danes je bil tu galski namestnik. Sodi se, da je prišel prosit, da se obsedno stanje v bivših nemirnih krajih zopet odpravi.

Budimpešta 27. julija. Tukajšnji listi razpravljajo vsi več ali manj razburjeni zaključnje parlamenta. Splošno se sodi, da bo vlada možno podaljšati nagodbeni provizorij le za leto dnij.

Varšava 27. julija. Rumunski kralj in kraljica sta dospela včeraj sem. Danes odpotujeta v Peterburg. Po prisrčni entrevue bolgarskega in rumunskega vladarja, ter po sila ljubeznivem sprejemu kneza Ferdinanda v Peterburgu se pripisuje temu sestanku za razvoj razmer na Balkanu velika važnost. V kratkem prideta na carski dvor tudi še srbski kralj in črnogorski knez.

Aussee 27. julija. Danes je umrl tu 58letni fml. Gustass, ki je bil svoj čas poveljnik v Sarajevu.

Hamburg 27. julija. Knez Bismarck je jako nevarno bolan. Stari kancelar že od sobote ni ostavil postelje. Vse noči ne spi. Na nogi ima odprto rano, ki ga jako boli. Oba sinova, soproga in zdravnik dr. Schweningen so neprestano pri njem.

Washington 27. julija. Francoski poslanik Cambon je prišel včeraj v Belo hišo, kjer je izročil imenom Španije spomenico, da je vlada pripravljena začeti pogajanja radi miru. Predsednik Mac Kinley je sprejel spomenico ter dejal, da odgovori šele tedaj, ko se posvetuje s svojimi ministri. Amerika zahteva še vedno, da postane Kuba neodvisna, da bodi Portorico ameriška in da sme imeti Amerika na Filipinih postajo za premog.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepartat, zaznamovan s varnostno znamko in s podpisom. Direktna pošiljatev ne pod 2 skatljici. 5 (5—10)

Zahvala.

Na tukašnji ljudski soli se je dne 24. julija praznovala petdesetletnica presvetlega cesarja Franca Jožefa I. Šolska mladina je predstavljala igro „Stari vojak in njegova rejenka“, potem pa je bila pogostena s pivom, mesom in kruhom. Tistim p. n. detoljubom, ki so s svojimi darovi pripomogli k lepi slavnosti ter da je bilo mogoče pogostiti 222 otrok, izreka v imenu oveseljene mladine podpisano šolsko vodstvo najsrčnejšo zahvalo. Bog plati!

Šolsko vodstvo v Senožečah

dne 25. julija 1898.

Lavoslav Abram, šolski voditelj.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. julija: Berta Pešec, gostilničarjeva hči, 1¹/₂ mes., Križevniške ulice št. 3, črevesni katar.

Dne 26. julija: Jožef Hren, posestnik, 54 let, Gradaške ulice št. 20, vnetje srčne mreže.

V hiralnici:

Dne 25. julija: Julijana Okorn, pismonoševa hči, 23 let, jetika in padavica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
26.	9. zvečer	737.3	20.1	brezveter.	jasno	
27.	7. zjutraj	738.4	16.4	sl. jvzh.	skoro obl.	0.2
	2. popol.	736.5	25.0	sr. svzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 21.1°, za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 27. julija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 65 „
Avstrijska zlata renta	121 „ 45 „
Avstrijska kronska renta 4%	101 „ 45 „
Ogerska zlata renta 4%	120 „ 80 „
Ogerska kronska renta 4%	99 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice	905 „ — „
Kreditne delnice	357 „ 60 „
London vista	120 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 80 „
30 mark	11 „ 75 „
20 frankov	9 „ 53 „
Italijanski bankovci	44 „ 20 „
C. kr. cekini	5 „ 63 „

Dne 26. julija 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	164 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193 „ 25 „
Dunavske reg. srečke 5% po 100 gld.	128 „ 75 „
Zemlj. obh. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	98 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157 „ 25 „
Ljubljanske srečke	23 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	26 „ 50 „
Kreditne srečke po 100 gld.	203 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	512 „ — „
Papirnati rubelj	1 „ 26 ¹ / ₂ „

Deček

ki je dovršil 14. leto ter je priden, pošten in iz dobre hiše, vzprejme se v manufakturno trgovino **Logar & Kalan v Kranju.** (1150—1)

Gospodična

nemškega in slovenskega jezika zmožna, z večletno prakso, želi prevzeti podružnico kake trgovine z mešanim blagom, ali zalogo moke ali pa gostilnico na račun ali proti stalni plači.

Prijazne ponudbe pod šifro „B. B.“ poste restante v Jesenice (na Gorenjskem). (1149—1)

Krepak deček

kateri je dovršil 2—3 realke ali gimnazije, vzprejme se v trgovino s papirjem in galanterijskim blagom.

Kje? pove iz prijaznosti **Josip Sekula**, **Frančiškanske ulice št. 6.** (1134—2)

Najnovejše! Najnovejše!

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg št. 1.

Prva in najstarejša tovarniška zaloga šivalnih in poljedeljskih strojev na Kranjskem.

Mlatilnice

z ležiščem s krogli (Kugellager).

Lahek in miren 40% lažlje

tek! za goniti kakor
Trpežno! doslej!

Kdor toraj namerava kupiti mlatilni ali drugi kmetijski stroj, naj se zaupno obrne na zgoraj navedeno tvrdko, katera edina ima na Kranjskem razen drugih kmetijskih strojev v zalogi tudi najboljše mlatilnice in druge kmetijske stroje, katere imajo ležišča s krogli (Kugellager) enako biciklom.

To je zelo praktična in koristna novost, katera omogoči, da se stroj za 40% lažlje goni kakor doslej.

Ako so je popreje moral stroj s štirimi ali tremi možmi goniti, zadostujeta sedaj samo dva, oziroma eden mož. Ti stroji se toraj neverjetno lahko gonijo, so zelo trpežni, in primeroma njih zmožnosti, ceni.

Krogle v ležiščih so iz najkrajšega angleškega litega jekla (Gussthal) in brezpogojno trpežne. Ako bi se ležišče (Lager) s časoma obrabilo, zamore se za majhen denar novo dobiti in stroj deluje zopet kakor nov. (1022—8)

Ob enem priporočam na izber svojo **bogato zalogo šivalnih strojev** za domačo in obrtniško rabo.

10% ceneje kakor drugje.

Odličnim spoštovanjem

Fran Detter.

Ceniki in pojasnila se dobivajo zastoj in poštne prosto.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.**
Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lenc-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. popoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipske, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 4. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (1044—18)

Poletno stanovanje.

Na Jesenicah v novo zgrajeni „vili Višnar“ se oddajo 3 čedno novo meblirane sobe s kuhinjo ali pa s hrano v hiši po zmerno nizkih cenah.

Ob enem tudi naznanjam častitljiv p. n. gospodom turistom in izletnikom, da sem otvoril z dnem 17. julija letos v zgoraj omenjeni „vili Višnar“ na Jesenicah

veliko gostilno

katera je posebno gg. izletnikom na Golico priložna za prenočišče.

Skrbel bom vedno za dobro, neponarejeno vino in vedno sveže pivo ter za dobra in okusna gorka in mrzla jedila. Za mnogobrojni obisk vabi najljubneje

Karol Višnar
gostilničar.

(1125—3)

Hiša v Ljubljani

ležeča tik cerkve, je na prodaj iz proste roke po nizki ceni.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“. (1136—2)

Velika razstava in prodaja palm in rastlin za stanovanja in vrtove na Dunajski cesti št. 8, v g. Schoberjevi hiši.

Podpisana se usojata prijateljem rastlin naznanjati, da sta priredila bogato razstavo redkih, doslej tukaj še nikdar razstavljenih rastlin.

Cene so jako zmerne in rastline so nastopne:

Velikanske Chamarops Excelsa — Umilis — Kamelije — Gardenie fortunei, grandiflora, radicans — Diosperi — Dracaene — Corifa — Phormium — Phoenix — Canariensis — Silvestris — Reclinata — Viscumelia agavoids — Agave americana — Aloe — Priciardia filifera — Bonaparthia gracilis — Oleandri — Laurus champhora — Cocos campestris australis — Crivilea robusta — Juca gloriosa — Pomarančna drevesa — Limone Manderine — Oleagnus — Bolbi glaciati — Semena Zamie in dr. rastline.

Vstopnina prosta. Razstava ostane odprta do sobote 30. t. m.

Podpisana se nadejata, da ju posetijo mnogobrojni odjemalci, kakor vselej, in v tej nadi beležita

(1151—1)

M. Modena & M. Crovetto.

Gostilna J. Peterel na Bledu.

Podpisane priporoča slav. občinstvu svojo gostilno, v kateri se dobi izvrstno dolensko in istrjansko vino, Koslerjevo marcno pivo, gorka in mrzla jedila in sobe za prenočišče.

Ob lepem vremenu igra vsako nedeljo popoldne od 3¹/₂—5. ure zdravniška godba na gostilniškem vrtu.

J. Peterel
gostilničar.

(1128—2)

Gostilna se daje v najem.

Moderna, z vso udobnostjo opremljena, jako dobro obiskovana gostilna, ležeča ob državni cesti tik kolodvora v Medvodah in v bližini treh tovarn za papir, se odda z vsemi pritliklinami, to je s popolno opremo, mizami, stoli, posodo i. t. d., katere je za več sto ljudi, kritim kegljiščem, ledenico, lepim vrtom, s pripadajočim velikim zimskim salonom vred talcoj, oziroma po dogovoru tudi pozneje, pod ugodnimi pogoji v najem.

Več pove lastnik

(1137—2)

Fran Jarc v Medvodah.